

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2017/18

Destinace (země, město): Španělsko, Madrid

Jméno, příjmení: Mgr. Eva Hlaváčková

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita Complutense v Madridu, Filologická fakulta

Čeština je na Univerzitě Complutense v Madridu vyučována na Filologické fakultě jako nepovinný výběrový předmět, na který se mohou zapsat studenti z jakékoli fakulty v rámci celé univerzity. Po úspěšném absolvování kurzu studenti získají osvědčení o absolvování kurzu a kreditové ohodnocení v závislosti na jejich typu studia (2,5 nebo 3 ETC). Kurzů češtiny se mohou zúčastnit rovněž studenti, kteří na této fakultě nestudují, avšak pouze za předpokladu, že je v kurzu ještě volné místo, protože přednostně jsou tyto kurzy určeny výhradně pro studenty Univerzity Complutense, a tito studenti nemají nárok ani na osvědčení o absolvování kurzu a samozřejmě ani na kreditové ohodnocení. Každý kurz probíhá dvakrát týdně 90 minut, celkem se jedná o 40 hodin za semestr. Výuka probíhá na úrovních A1–B1, přičemž kurzy jsou vždy otevírány v závislosti na počtu studentů. Během akademického roku 2017/2018 studovalo češtinu v zimním semestru celkem 23 studentů, a to ve čtyřech kurzech (A1.1, A1.2, A2.1 a B1.1). V letním semestru studovalo češtinu 25 studentů v pěti kurzech (A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 a B1.2). Ve většině případů se jednalo o studenty, kteří mají zájem o jazyky a na filologické fakultě studují obory jako např. překladatelství či moderní jazyky. Kurzy však navštěvovali také studenti z jiných fakult, např. z právnické fakulty a fakulty biologie. V případě studentů, kteří nejsou z Univerzity Complutense, se jednalo o zájemce, kteří mají buď nějaké příbuzné z České republiky, anebo mají českého partnera či partnerku.

Kurzy češtiny jsou zaměřeny nejen na výuku českého jazyka, ale rovněž na českou kulturu, tradice a realie České republiky. Při výuce jsou jako základ používány učebnice *Čeština Expres 1*, *Čeština Expres 2*, *Česky krok za krokem 1* a *Česky krok za krokem 2*. Vzhledem k tomu, že studenti si učebnice nekupují, ale dostávají od lektorky veškeré materiály nakopírované, a knihovna lektorátu je dostatečně rozmanitá, může lektorka

využívat kombinování jak různých materiálů z různých učebnic, tak i vlastních materiálů. Z dalších publikací, které jsou ve výuce často používány, zmiňme např. učebnice *Easy Czech*, *¿Quiere usted hablar checo?* a na vyšších úrovních pak také *Česká čítanka* či adaptovaná próza (*Pohádky*, *Pražské legendy* aj.). Výuka probíhající komunikativní metodou je vedena snahou využívat pro větší část komunikace se studenty cílový jazyk, tedy češtinu. Vzhledem k tomu, že množství výukových hodin je skrovné, navíc často přerušované státními svátky, a také s přihlédnutím k tomu, že součástí výuky je zprostředkování české kultury a reálií a jazyková úroveň češtiny studentů je na nižších úrovních (většina A1–A2), je nutné opírat se hodně také o komunikaci ve španělštině.

Za účelem zprostředkování informací o české kultuře spolupracuje lektorát s Velvyslanectvím České republiky v Madridu a s Českým centrem, které také sídlí v Madridu. Nedílnou součástí kurzů češtiny jsou tak rovněž nejrozličnější akce, které Velvyslanectví České republiky nebo České centrum organizují či spoluorganizují, a studenti tak mají možnost zúčastnit se např. koncertů, výstav, přednášek, divadelních představení, setkání s osobnostmi z českého kulturního života apod. V letošním akademickém roce mohli studenti češtiny zhlédnout film *Nikdy nejsme sami*, v rámci filmového festivalu *Animayo* film *Lichožrouti* a animované filmy Jiřího Trnky, které byly k vidění v rámci cyklu promítání věnovaného Jiřímu Trnkovi v Cineteca de Madrid. Navštívit mohli také divadelní představení v mikrodivadle, kde se inscenovala komedie Terezy Volánkové *Totalmente Conectados*, kterou režíroval Carlos Be, a divadelní představení bratří Formanů *Deadtown*, které bylo uvedeno v prestižním madridském kulturním centru Matadero. Dále měli možnost zúčastnit se výstavy Alfonse Muchy, inaugurace výstavy obrazů Helgy Weissové o holocaustu a českého vánočního koncertu.

Spolupráce s Velvyslanectvím České republiky probíhá zejména prostřednictvím Mgr. Jany Korbelové, která lektorce vždy se vším ochotně pomůže a která studentům češtiny prezentuje možnosti získání stipendií na letní kurzy češtiny v České republice. Tyto kurzy se u studentů těší velké oblibě a velice studenty motivují k dalšímu studiu češtiny. Díky nim mají jedinečnou možnost vyjet do České republiky, strávit zde měsíc poznáváním českého života, české kultury a zlepšit si svoji češtinu. V letošním roce bylo uděleno dvěma studentkám stipendium na Letní školu slovanských studií v Praze, třem studentům na Letní školu slovanských studií v Brně a dvěma studentům na letní jazykový kurz češtiny pro krajany v Dobrušce. S Českým centrem spolupracuje lektorát prostřednictvím Mgr. Stanislava Škody a Mgr. Ivety Gonzálezové a i tato spolupráce je naprosto bezproblémová a ve velmi přátelském duchu. Lektorát se může opírat také o pomoc kanceláře Czech Tourism, kde je možné získat nejrozličnější propagační materiály a mapy, které lze používat při výuce a poskytovat studentům.

Co se týká dalších zorganizovaných akcí, v květnu tohoto roku se na Filologické fakultě Univerzity Complutense v Madridu konal *Den jazyků* a v jeho rámci uspořádal lektorát češtiny společně s lektorátem

maďarštiny akci nazvanou *Učíme se česky a maďarsky tancem a hudbou*. Tato akce se u studentů setkala s velkým zájmem a úspěchem. Studenti se učili tančit tradiční tance a zpívat lidové písně a poté se zúčastnili akce *Gigantická báseň*, kam přispěli básní Karla Hynka Máchy *Máj*. V průběhu roku také několikrát proběhlo neformální setkání s názvem *Mluvíme česky v Madridu*, které je organizováno lektorátem a které má za cíl umožnit setkávání studentů češtiny s českými rodilými mluvčími.

Podmínky pro výuku jsou na univerzitě velmi dobré. Lektorát sídlí v historické budově A Filologické fakulty Univerzity Complutense. Lektorka sdílí kabinet s lektorkou čínštiny a v letním semestru byl sdílen také s lektorem maďarštiny. Kabinet se nachází v přízemí naproti knihovně a v blízkosti kopírovacího centra. Lektor má k dispozici vlastní stůl, židli, velkou skříň a malou skříňku. V této místnosti jsou uskladněny veškeré učební pomůcky, knihy a učebnice. Knihovna lektorátu je bohatá a lektor může navíc využívat také knihovnu Českého centra, která čítá i obsáhlý fond DVD, s nimiž lektorka ve výuce rovněž pracuje. Kopírování a tisk má lektorka zdarma na náklady děkanátu v místním fakultním kopírovacím centru. Zde se však vyučující potýká s častými frontami. Vzhledem k faktu, že studenti nemají učebnice a veškeré materiály je tedy nutné kopírovat, může být tento proces časově velmi náročný. Naštěstí má ale od letošního roku lektorát k dispozici vlastní multifunkční zařízení zakoupené Domem zahraniční spolupráce, což lektorce její práci značně usnadnilo. Kurzy češtiny probíhají také v historické budově A filologické fakulty, takže vybavení učeben není příliš moderní, navíc se často jedná o velmi malé učebny, ve kterých nejsou stoly, ale pouze staré židle s malými pulty, což není pro jazykovou výuku příliš pohodlné a vhodné. Na druhou stranu jsou však všechny učebny vybaveny počítačem s internetovým připojením a dataprojektorem, takže lektor může při výuce v plné míře využívat moderní techniku. Křídly či fixy pro psaní na tabuli jsou také běžnou součástí vybavení učebny.

Lektorka s fakultou neuzavírá žádnou smlouvu, takže spolupráce s fakultou se omezuje spíše na administrativní záležitosti. Lektorát nepatří pod žádný ústav, na fakultě funguje naprosto samostatně a vyčleněně, takže lektorka zajišťuje sama nejen veškerou výuku, ale i celkový chod lektorátu – na začátku každého semestru musí shánět nové studenty, což realizuje prostřednictvím plakátů, zajišťovat veškerou komunikaci se studenty a zájemci o kurzy přes e-mail lektorátu či facebookové stránky lektorátu, žádat o přidělení učeben, žádat o přidělení kreditů studentům, vytvářet potvrzení o absolvování kurzu aj. Kromě výuky poskytuje lektorka svým studentům také konzultační hodiny. Lektorka nemá přístup do univerzitního systému ani do univerzitní knihovny ani k wi-fi. Lektorát spadá přímo pod děkanát filologické fakulty a spolupráce s děkanem Eugeniem Lujánem Martínezem je vynikající, lektorka se na něj může kdykoli obrátit a počítat s jeho pomocí. Od letošního akademického roku začala také spolupráce lektorátu s Kanceláří mezinárodních vztahů Univerzity Complutense, a sice na poli programu Erasmus+. Lektorka je zvána na akce

související s touto činností a má za úkol poskytovat pomoc a podporu studentům programu Erasmus+, kteří přijeli z České republiky studovat na Univerzitu Complutense.

Ubytování a stravu poskytuje lektorce univerzita zdarma a přijetí tohoto je po lektorovi bezpodmínečně vyžadováno. Jedná se o ubytování na studentské koleji se stravou po celý akademický rok v menze na této koleji. Pokojík je vybaven vlastní koupelnou, avšak jde o velmi malý a stísněný prostor, studentská kolej je prostředí dost hlučné a na koleji není vůbec k dispozici kuchyň ani lednička. Klimatizace v pokojíku bohužel chybí, takže v horkých dnech, kterých je v Madridu mnoho, se lektor potýká s velmi nepříjemnými podmínkami. Na koleji panuje poměrně přísný režim, návštěvy možné nejsou a na noc se kolej zamyká. Výhodou však je, že se kolej nachází ve velmi příjemné a klidné části města přímo vedle velkého parku, a navíc v docházkové vzdálenosti (cca 20 minut) na fakultu.

Madrid je velké moderní multikulturní město, které nabízí nepřehledné možnosti pro kulturní vyžití a které má mnoho tváří. Disponuje také velkým množstvím parků a velmi kvalitní městskou hromadnou dopravou. Historie tohoto města je bohatá a jeho proslulý noční život okouzluje.

V Praze 31. července 2018

Mgr. Eva Hlaváčková